

Pénzügyi biztonság a kibertérben

PÉNZÜGYI BIZTONSÁGI TUDÁSTÁR

kiegészítő információk
tanárok és önkéntesek számára

PÉNZ7 – Pénzügyi és vállalkozói témahét

2023. március 6-10.

Szerkesztette: Dr. Pál Zsolt

TARTALOM

KiberPajzs	3
Digitális biztonság – szemléltető videók	4
Hogyan válasszunk bankkártyát?	6
Biztonságos online vásárlás.....	6
Zsarolóvírusok – NKI segédlet	7
Információk a jelszókezelőkről	7
Azonnali fizetés	8
Iránytű a pénzügyekhez és Küldetések a pénz világában tankönyvek.....	9
További hasznos programok, kezdeményezések, szolgáltatások	10
Még több digitális biztonság – ajánlott források.....	13

Az itt leírt információk a **PÉNZ7 – Pénzügyi és vállalkozói témahét** tanárai és önkéntesei számára kerültek összegyűjtésre, annak érdekében, hogy a 2023-mas PÉNZ7 tanórái során a **Pénzügyi biztonság a kibertérben** c. témát az érdeklődő kollégák még szélesebb háttérismeretek birtokában tudják bemutatni.

Ez a tudástár partnereink által készített szakmai tartalmak, illetve az interneten publikusan elérhető anyagok felhasználásával készült, amelyek forrása minden esetben megjelölésre került, mi több, a legtöbb esetben az olvasó – internetes hivatkozások formájában – a publikálás eredeti helyéhez van irányítva.

KiberPajzsot kovácsolnak a pénzügyi fogyasztók védelmére, a digitális bűnözők ellen

KiberPajzs néven közös oktatási és kommunikációs együttműködésről döntött az MNB, a Magyar Bankszövetség, az NMHH, az NBSZ-NKI, illetve az ORFK. A digitális pénzügyi bűnözők ma elsősorban a fogyasztók érzelmi manipulálásával, illetve megtévesztésével támadnak. Így a KiberPajzs szervezői a lakossági ügyfelek pénzügyi tudatosságának erősítése, a kiberkockázatok minél hatékonyabb kezelése érdekében fognak össze.

A digitalizáció révén egyre hangsúlyosabbá válik az elektronikus pénzforgalom, ezzel párhuzamosan pedig – miközben a hazai pénzügyi rendszer európai összevetésben is rendkívül biztonságosnak számít – a rajta keresztül megfigyelhető sikeres visszaélések száma és aránya is növekszik. A bűnözők nem a pénzügyi intézményeket, illetve infrastruktúrát támadják, hanem elsősorban a (gyors változásokat olykor át nem látó) fogyasztók megtévesztése, érzelmi manipulálása révén érnek célt. Ezért vált mára alapvető fontosságúvá az „elsődleges védelmi vonalnak” számító ügyfelek pénzügyi tudatosságának erősítése, és felkészítésük a kiberkockázatok kezelésére.

A KiberPajzs projekt keretében az intézmények és a piaci szereplők átfogó oktatási programot indítanak az ügyfelek digitális pénzügyi tudatosságának fejlesztése érdekében. A kiberbiztonsági kockázatok és az ellenük való védekezési lehetőségek bemutatására széleskörű, összehangolt kommunikációs kampány is kezdetét veszi. A KiberPajzs projekt céljai között szerepel a kiberbiztonsági hatósági és piaci folyamatok elemzése, továbbfejlesztése. Valamint hazai és nemzetközi szakmai tudásmegosztás és jógyakorlatok gyűjtése a minél erősebb és hatékonyabb pénzügyi kibervédelem megvalósítására.

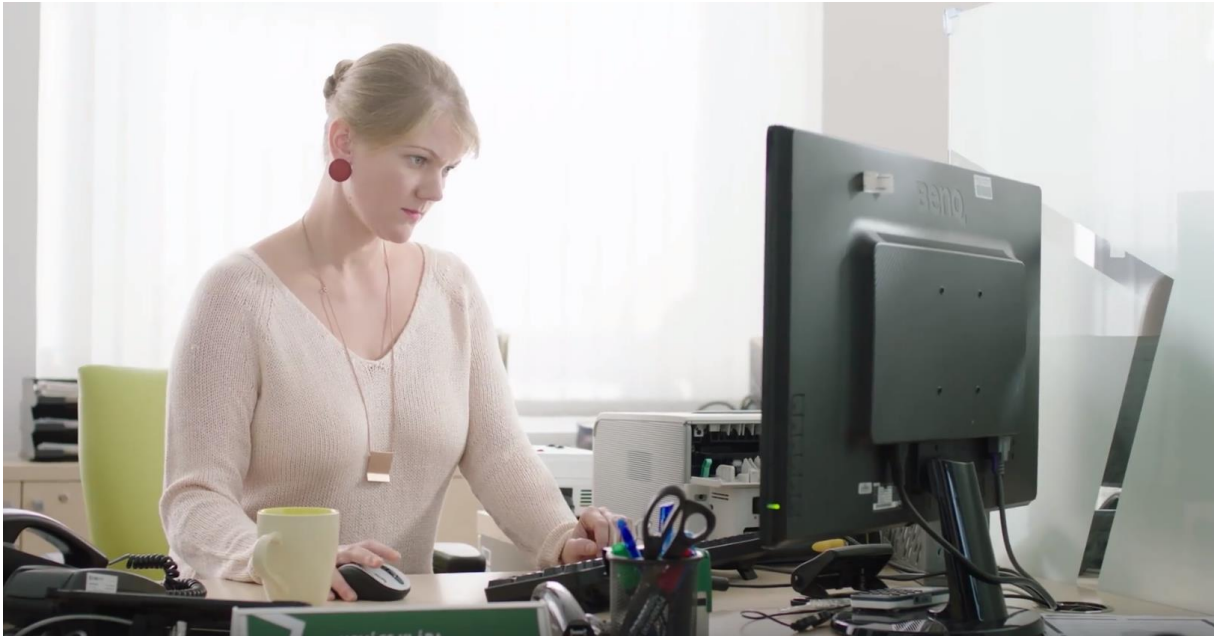
További részletek, csalásminták, aktualitások: www.kiberpajzs.hu

KiberPajzs

Digitális biztonság – szemléltető videók

A Nemzeti Kibervédelmi Intézet szervezésében készült kisfilm az adathalász (phishing) támadásokról (A képre kattintva elérhető.)

Amazing mind reader reveals his 'gift'
(A képre kattintva elérhető. Angol nyelvű videó.)

Személyiséglopás (See how easily freaks can take over your life)

(A képre kattintva elérhető. Angol nyelvű videó.)

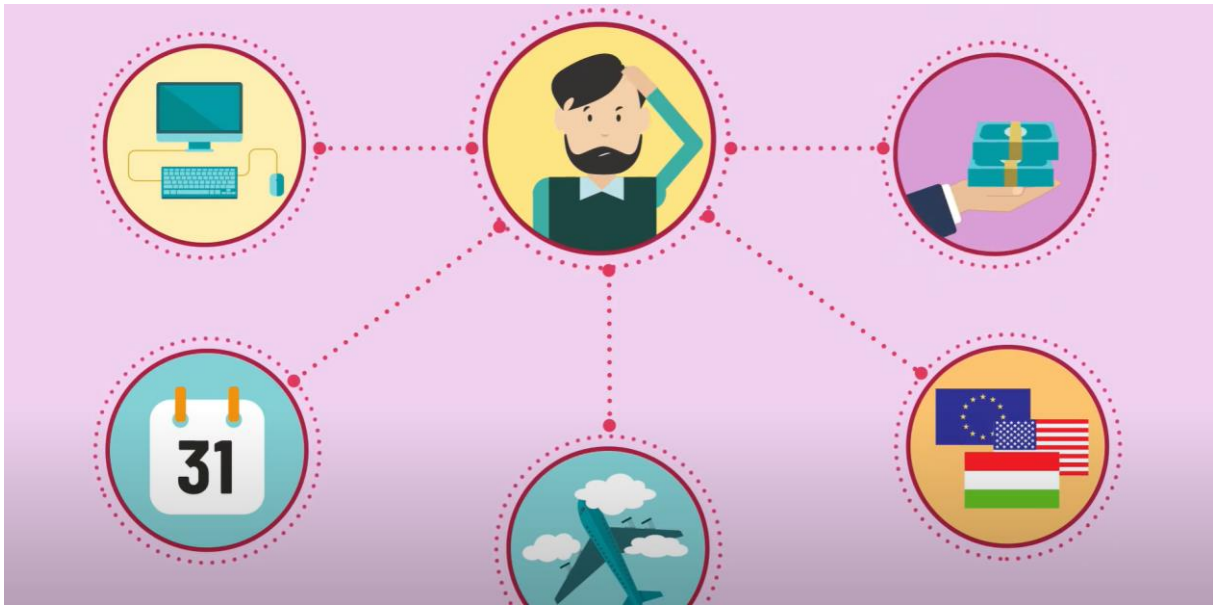

Vigyázz a cápákkal (Watch out for the sharks)

(A képre kattintva elérhető. Angol nyelvű videó.)

Hogyan válasszunk bankkártyát?

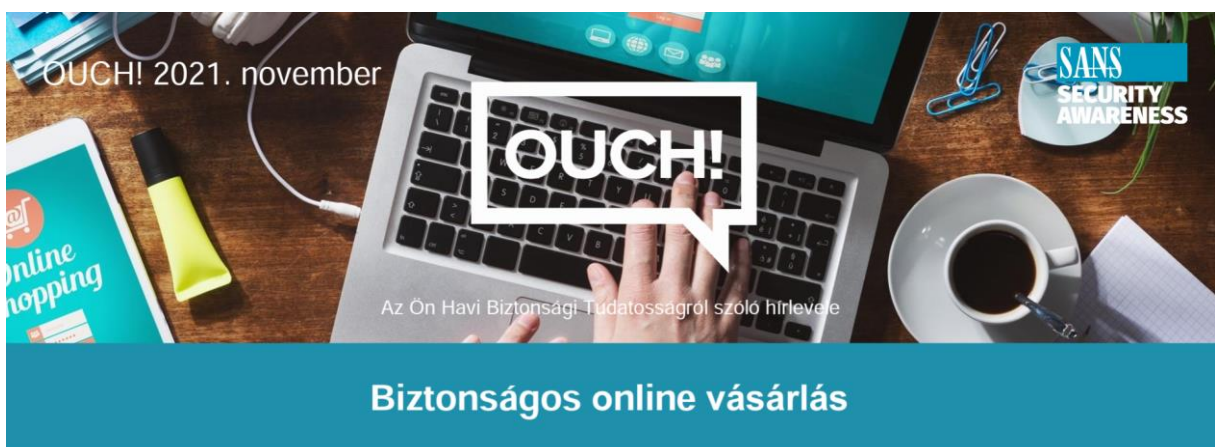
Milyen szempontokat érdemes mérlegelni a bankkártya kiválasztásánál?

A [Pénzbook videójából](#) kiderül. (A videó a képre kattintva elérhető.)

Biztonságos online vásárlás

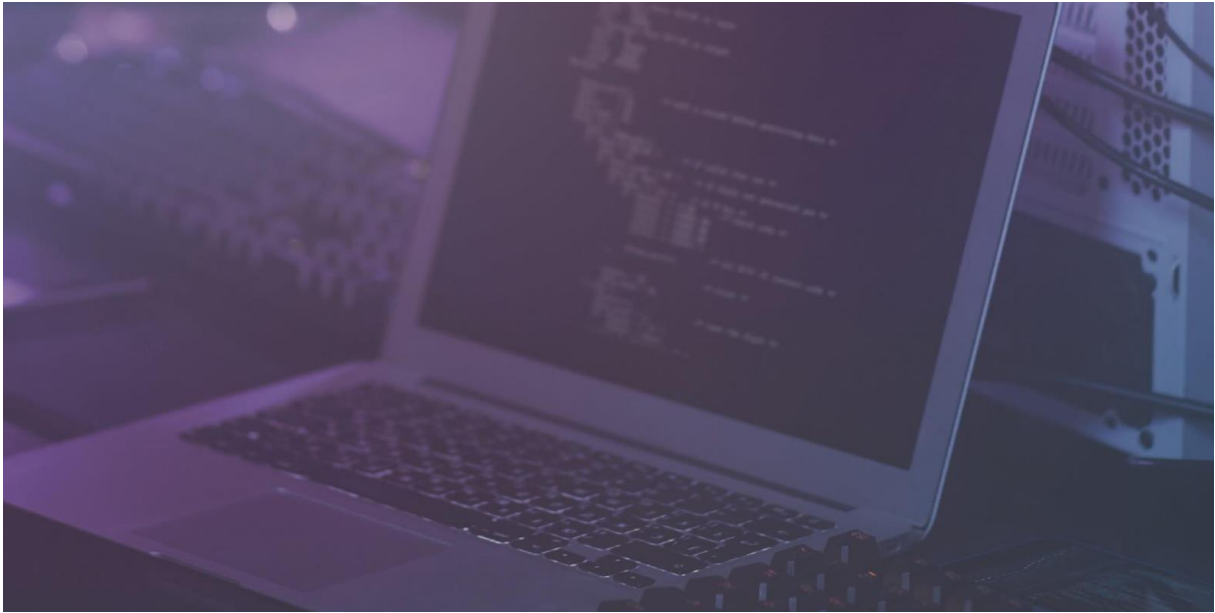
A SANS és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Nemzeti Kibervédelmi Intézet közös kiadványa hasznos tanácsokat ad a biztonságos online vásárláshoz.

Elérhető itt: [SANS OUCH!](#)

Zsarolóvírusok – NKI segédlet

A zsarolóvírusok (ransomware) jelentik napjaink egyik legnagyobb kiberfenyegetését, ezért az NBSZ NKI kiemelt figyelmet fordít a zsarolóvírus fertőzések megelőzésére. AZ [ITT ELÉRHETŐ](#) kiadvány igyekszik összefoglalni azokat a legfontosabb ismereteket, amelyek szükségesek a zsarolóvírusok által okozott kockázat megfelelő kezeléséhez.

Információk a jelszókezelőkről

IT biztonsági körökben egyetértés uralkodik a tekintetben, hogy a felhasználók számára javasolt minden online szolgáltatásnál egyedi erős jelszót alkalmazni. Az erős jelszó kapcsán pedig az a konszenzus, hogy minél hosszabb (több karakterből áll)

egy jelszó, annál biztonságosabb, ugyanis annál nagyobb számítási kapacitás szükséges a feltöréséhez. Ezen felül a legtöbb szakember szerint az a legjobb megoldás, ha egyenesen egy több szóból álló jelmondatot választunk jelszóként.

Az egyedi erős jelszavak fejen tartása – egy adott mennyiség után – ugyanakkor már komoly gondot okozhat, amire megoldást jelenthet egy jelszókezelő szoftver alkalmazása.

További információ a jelszókezelőkről [az NKI honlapján](#).

Azonnali fizetési szolgáltatás létrehozása Magyarországon

A hazai pénzforgalom hatékonyságának növelése, a fizetési piac és a magyar gazdaság versenyképességének javítása érdekében a Magyar Nemzeti Bank 2020 márciusában

elindította az Azonnali Fizetést amellyel a legfeljebb 10 millió forintos, elektronikus úton indított egyedi belföldi átutalások az év minden napján, 0-24 óráig, 5 másodperc alatt teljesülnek.

Az Azonnali Fizetés újdonsága, hogy a bonyolult számlaszámokat is elfelejthetjük: ezentúl számlaszám helyett akár egy előre regisztrált e-mail címet, vagy telefonszámot is megadhatunk azonosítóként. Az azonnali fizetés maga a „készpénz nélküli készpénz”, hiszen kényelmes és versenyképes alternatívája a készpénzes fizetésnek.

Bővebb információ: <https://www.mnb.hu/azonnalifizetes>

További információ és adatok a hazai bankközi klíring rendszerről:

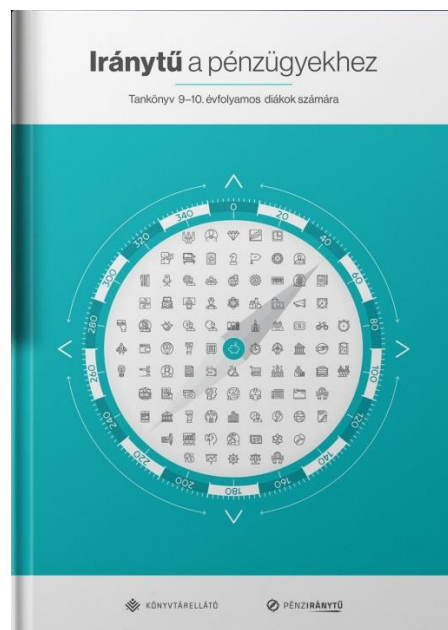

Iránytű a pénzügyekhez és Küldetések a pénz világában tankönyvek (Pénziránytű Alapítvány)

A könyvek a képekre kattintva érhetőek el.

Általános iskolai tankönyv és munkafüzet

Középiskolai tankönyv

További hasznos programok, kezdeményezések, szolgáltatások

Nemzeti Kibervédelmi Intézet (honlap)

<https://nki.gov.hu/>

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat részeként működő Nemzeti Kibervédelmi Intézet eseménykezelési és hatósági felügyeleti feladatokat lát el a létfontosságú információs rendszerek és rendszerelemek, valamint meghatározott bejelentés-köteles szolgáltatást – úgymint online piactér, internetes keresőszolgáltatás, valamint felhőszolgáltatás – nyújtó szolgáltatók esetében. Emellett, illetve ennek részeként számos tudatosságnövelő kezdeményezés, program és kiadvány kötődik az Intézethez, amelynek honlapja is rendkívül informatív forrás digitális biztonsági témákban.

IT BIZTONSÁGI TUDÁSTÁR

IT BIZTONSÁGI SZÓRÓLAPOK

A fenti szövegekre kattintva elérhető információk mellett jó példa a Nemzeti Kibervédelmi Intézet tudatosságfejlesztési szerepvállalására az alábbi tipp-gyűjtemény is.

10 IT BIZTONSÁGI TIPP NYARALÁSRA

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Nemzeti Kibervédelmi Intézete a nyári időszak, szabadság, szünidő alatt is a biztonságtudatos magatartásra hívja fel a figyelmet.

Nyaralás során is érdemes kellő körültekintéssel eljárni számítógépes eszközeink és alkalmazásaink használata során, azokat a megfelelő védelmi elemekkel ellátva működtetni.

A zavartalan pihenés érdekében – utazás előtt – javasolt informatikai és „okos eszközeink” vonatkozásában az NBSZ NKI alábbi linken (vagy a fenti képre kattintva) elérhető kiadványa szerint eljárni.

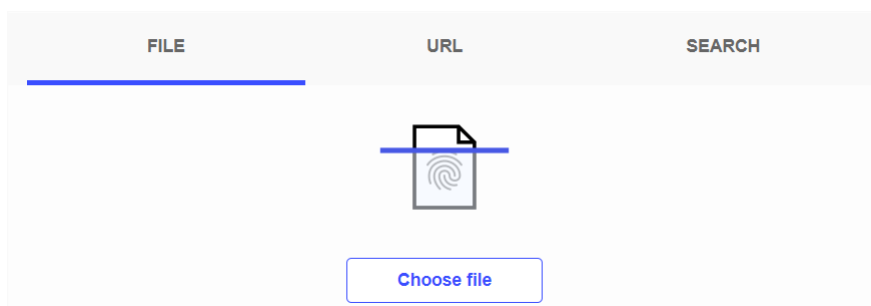
<http://bit.ly/2HIhs8J>

VirusTotal (ingyen szolgáltatás)

<https://www.virustotal.com/>

A VirusTotal egy online platform, amelynek segítségével bármikor, ingyenesen küldhetünk be gyanús fájlokat vagy weboldalakat és ellenőrizhetjük le, hogy kártékony kódot tartalmaznak-e. A szolgáltatás több mint 70 különböző vírusvédelmi rendszer feketelistáin keres és saját eszközökkel is elemez.

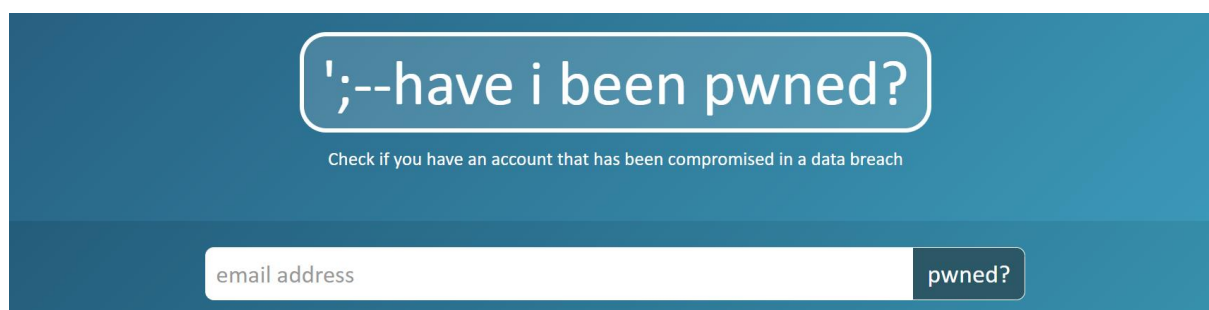

Have I Been Pwned? (HIBP – ingyen szolgáltatás)

<https://haveibeenpwned.com/>

A HIBP weboldalon e-mail címünket megadva leellenőrizhetjük, hogy az érintett volt-e valamilyen kiberbiztonsági incidensben. A szolgáltatás adatszivárgások százainak információit gyűjti, elemzi és összegzi – ezáltal akár milliárdos nagyságrendben tartalmaz kiszivárgott felhasználói adatokat, feltört fiókokat.

Nem mindegy, hogy a miénk is köztünk van-e!

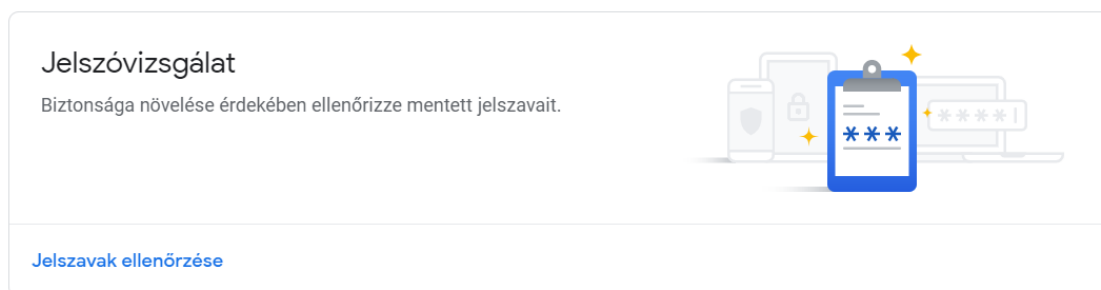

Google jelszóvizsgálat (ingyen szolgáltatás)

<https://passwords.google.com/>

A Google által működtetett webhely a Chrome-ban tárolt felhasználónév-jelszó párosokat ellenőrzi – segít ellenőrizni, hogy jelszavunkat vajon nem szerezték-e meg a hekkerek.

A szolgáltatás webes változatát a Chrome felhasználók a passwords.google.com helyen találják, ahol a Google fiók alapján történő bejelentkezés nyomán lefuttathatják az ellenőrzést, illetve szinkronizálhatják adataikat a különböző eszközökön futó Chrome-változatok között.

Az ellenőrzési igényt követően egy olyan listát kapunk a Chrome-ban, amelyen megtaláljuk a feltört felhasználónév-jelszó párokat, a fiókokat, amelyhez azonos a jelszó tartozik (ez a biztonsági szakértők réme), továbbá azokat a fiókokat, amelyekhez gyenge jelszó kapcsolódik.

Forrás: <http://bit.ly/2RH19id>

Még több digitális biztonság – ajánlott források

KIBERTÁMADÁS! Podcast

(ingyenesen elérhető audio tartalom)

<https://nki.gov.hu/en/podcast/>

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Nemzeti Kibervédelmi Intézet kiberbiztonsági podcastje

Hack és Lángos Podcast (ingyenesen elérhető audio tartalom)

<https://hackeslangos.show/>

„A Hack és Lángos egy podcast az IT biztonságról lehetőség szerint olyan nyelven is, amit nem csak szakemberek értenek. Szeretünk élő példákkal fűszerezve, sajátos hangulatban híreket értelmezni és elemezni.”

Csalóakadémia (Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács)

<http://bit.ly/2Szfq0Q>

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács kisfilmjei az idősekre leselkedő veszélyekre figyelmeztetnek.

Netbiztonsági Kalauz (index)

<http://bit.ly/2u8BjdY>

„Már megint hekkerekkel vannak tele a hírek? Újabb adatlopásra vagy kibertámadásra derült fény? Lassan már ön is attól tart, hogy ellopják a jelszavát, beleolvasnak az üzeneteibe, áruba bocsátják a személyes adatait? Helyes, a félelme nem alaptalan. Adunk néhány tippet, hogy mire érdemes odafigyelnie, hogy csökkentse a veszélyt, és mutatunk pár további ötletet, ha egy kicsit paranoiás. Tegyen jót magának, és az interneten legyen mindig egy kicsit paranoiás.”

IT biztonság közérthetően (ingyenesen letölthető tankönyv)

<http://bit.ly/39LX7vb>

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság 2019-ben megújított (és várhatóan évente frissülő) tankönyve jól rendszerezve tartalmazza a bennünket körülvevő, rohamosan változó világ kihívásaihoz nélkülözhetetlen információkat. A tananyag az ECDL bizonyítvány megszerzéséhez szükséges vizsga IT biztonság moduljára való felkészüléshez is használható.

Erdősi Péter Máté, Solymos Ákos, 2019., Neumann János Számítógép-tudományi Társaság

